

บทที่ 1

คำนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

มนุษย์อยู่ในฐานะเป็นสัตว์โลกชนิดหนึ่ง แต่เนื่องจากมีคุณสมบัติพิเศษบางประการ จึงสามารถพัฒนาตนขึ้นแตกต่างจากสัตว์อื่น คุณสมบัติที่สำคัญอย่างยิ่งของมนุษย์ คือ ความมีเหตุผล หมายถึงรู้จักคิดหาเหตุผล สามารถพิจารณาอะไรดีอะไรถูก อะไรสมควร อะไรไม่สมควร¹ จึงเป็นแนวทางชีวิตที่มนุษย์มีพฤติกรรมหรือมีความคิดอ่านที่เหมาะสม เหตุผลเป็นตัวนำบุคคลให้เข้าถึงธรรมชาติแท้จริงของสิ่งทั้งปวง เป็นคุณสมบัติพิเศษที่นำมนุษย์ให้ห่างไกลจากภาวะต่ำทราม และเข้าถึงความสมบูรณ์ด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คือ รูปแบบที่สมบูรณ์ของความเป็นมนุษย์

รูปแบบที่สมบูรณ์ของมนุษย์ประกอบด้วย การทรงตัวในแบบตั้งตรง ทำให้มีประสิทธิภาพในการใช้วัยวะต่าง ๆ ของร่างกายได้ดีกว่าการมีลำตัวขนานไปกับพื้น ซึ่งการใช้วัยวะต่าง ๆ ได้ดีกว่านี้ทำให้สามารถเกิดผลงานทางศิลปหัตถกรรม ดนตรี นาฏศิลป์ เป็นต้น² ส่วนด้านสังคมและวัฒนธรรมนั้นมนุษย์ได้พัฒนาต่างจากสัตว์เหล่าอื่นในด้านภาษา ไม่ว่าจะเป็นภาษาพูดหรือภาษาเขียน ตลอดจนการใช้สัญลักษณ์แทนภาษา ทำให้มนุษย์สามารถอยู่กันเป็นกลุ่ม ประกอบกิจกรรมต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการเกษตร อุตสาหกรรม การศึกษาวิทยาศาสตร์ การปกครองและศาสนา การที่มนุษย์สามารถรวมตัวกันเป็นกลุ่ม

¹ ธีรารังคคี อายุวัฒน์, ประมวลวัฒนธรรมแห่งชาติ (พระนคร : สำนักพิมพ์จิตรลดา, 2480), หน้า 29.

² พระยาอนุนานราชชน, วัฒนธรรมเบื้องต้น, พิมพ์ครั้งที่ 6 (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2515), หน้า 12.

มีการร่วมมือกันทางสังคมถือเป็นเงื่อนไขของชีวิตที่ตีประการหนึ่ง ในสังคมที่ต้องดำรงชีวิต
อยู่ร่วมกัน นอกจากนั้นมนุษย์มีลักษณะพิเศษอีกอย่างหนึ่ง คือ ความสำนึกตัวรู้จักละอายใจ
ตนเอง รู้จักรักษาคำดีศรีของตนเอง ซึ่งการทอดทิ้งคุณสมบัติเหล่านี้จะทำให้สภาพความเป็น
มนุษย์ไม่สมบูรณ์

วัฒนธรรมเป็นมรดกทางสังคม ไม่ใช่มรดกทางสรีระ วัฒนธรรมไม่ได้ติดตัวมนุษย์
มาแต่กำเนิด แต่มนุษย์เกิดมาท่ามกลางวัฒนธรรม และจะต้องเรียนรู้วัฒนธรรม ซึ่งเป็นกอง
ทุนใหญ่ เป็นสมบัติอันล้ำค่าที่บรรพบุรุษได้รักษาไว้ ดังที่ บรรพต วีระสัจ จกล่าววว่า

วัฒนธรรม อาจแบ่งความหมายออกเป็น 3 ประการ ความหมายที่หนึ่ง
ไคแก วัฒนธรรมตามความเข้าใจของคนทั่วไป ตามทัศนะนี้วัฒนธรรม หมายถึง
สิ่งที่ดูงาม สิ่งที่ได้รับการปรุงแต่งให้ดีขึ้น เช่น ภาพวาด คนตรี วรรณคดีที่อมตะ
เป็นต้น วัฒนธรรมตามความหมายแรกนี้มาจากรากศัพท์วัฒนธรรม หรือวัฒนธรรม ซึ่งแปล
ว่า เจริญ ความหมายที่สอง ไคแก ขนบธรรมเนียมประเพณีต่าง ๆ เช่น ประ
เพณีโกนจุก บวชชุนาค ประเพณีสูงกรานตุ ประเพณีการแหนางแมว และประเพณี
บุญบองไฟ เป็นต้น ความหมายที่สาม ไคแก วัฒนธรรมตามนัยแห่งสังคมศาสตร์
ซึ่งมีความหมายกว้างที่สุด เพราะมีไคหมายถึงเฉพาะสิ่งดูงามหรือเฉพาะขนบ
ธรรมเนียมประเพณีเท่านั้น เช่น ความหมายที่หนึ่งของวัฒนธรรม ตามนัยแห่ง
สังคมศาสตร์ วัฒนธรรม ไคแก พฤติกรรมที่เขารูปแบบหรือมีลักษณะเป็นกระสวน
(Pattern) ซึ่งมีการส่งต่อ ถายทอดโดยโซ่สัญญาลักษณะ กระสวน
เป็นศัพท์วิชาการ ซึ่งหมายถึงรูปแบบอันเกิดจากการกระทำซ้ำ ๆ กัน เช่น การ
หักท่ายเมื่อพบผู้คนเคยกัน การแปร่งพัน เป็นต้น วัฒนธรรมตามนัยแห่งสังคมศาสตร์
จึงหมายถึงทุกสิ่งทุกอย่างที่เป็นผลงานของมนุษย์ เช่น ภาษา การทำเครื่องมือ
เครื่องใช้ ศิลปะ วิทยาศาสตร์ กฎหมาย รัฐบาล ศาสนา ศิลปกรรม เป็นต้น
วัฒนธรรมก็มีความหมายถึงทุกสิ่งทุกอย่างซึ่งมีลักษณะที่เกิดขึ้นจากการเรียนรู้การ
การสื่อสารต่อกัน เป็นขนบธรรมเนียม หรือจารีต เป็นสถาบันสังคมต่าง ๆ เช่น
สถาบันทางการศึกษา สถาบันศาสนา สถาบันการเมือง ความหมายที่สองของ
วัฒนธรรมตามนัยแห่งสังคมศาสตร์ วัฒนธรรม ไคแก วิถีชีวิตของแต่ละสังคม ซึ่ง
เกิดขึ้น มีขึ้น เพื่อสนองความจำเป็นในการอยู่รอด ในการยังยืนของมนุษย์ และ
ในการจัดระเบียบของสังคม วัฒนธรรมหมายถึงรวมถึง วัตถุต่าง ๆ ที่จับต้องได้
เช่น ที่เขียนหรือ ถ้วยกาแฟ อากาศ รถไฟ ไม่จับต้อง ฯลฯ กระสวนหรือรูปแบบ
แห่งการจัดระเบียบสังคม เช่น การรวมตัวเป็นเผ่า หรือรวมตัวเป็นประเทศชาติ

วิถีแห่งพฤติกรรมที่เกิดขึ้น เพราะความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ เช่น การข่มขู่ทักทาย การแสดงความเสียใจหรือดีใจ การแสดงปฏิกิริยา การสัมมนา ฯลฯ คำนิยามที่สามของวัฒนธรรมตามนัยแห่งสังคมศาสตร์ ที่ถือว่าเป็นคำนิยามที่สมบูรณ์ที่สุด คือ วัฒนธรรมมีองค์ประกอบอยู่หกประการ ได้แก่ วัฒนธรรมเป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นจากการเรียนรู้ วัฒนธรรม ได้แก่ ผลของพฤติกรรม รวมทั้งทัศนคติ ค่านิยม ความเชื่อ และความรูต่าง ๆ วัฒนธรรมเป็นสิ่งที่สมาชิกของสังคมมีส่วนร่วมเป็นเจ้าของไม่มากนักย่อย วัฒนธรรมมีการถูกส่งต่อหรือได้รับการถ่ายทอด และวัฒนธรรมมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เป็นนิจ¹

สุวรรณ เพชรนิล กล่าววา

วัฒนธรรม หมายถึง การเพาะปลูกบำรุงให้เจริญงอกงาม แยกเป็นหลายสาขา เช่น ทางเกษตร (Agriculture) ทางกายบริหาร (Physical Culture) ทางสติปัญญา (Intellectual Culture) ทางจิตใจ (Spiritual Culture) และทางสุนทรภาพ วัฒนธรรมเป็นสิ่งที่มนุษย์ได้สร้างขึ้น โดยมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงเพื่อความเจริญงอกงามในวิถีชีวิตส่วนรวม วิถีชีวิตของมนุษย์ส่วนรวมถ่ายทอดกันไต่ เรียนรู้กันไต่ และเอาอย่างกันไต่ เป็นผลิตผลส่วนรวมที่มนุษย์ได้เรียนรู้มาจากคนสมัยก่อน โดยรับช่วงเป็นประเพณีกันมา วัฒนธรรมเป็นความคิดเห็น ความรู้สึก ความประพฤติหรือการกระทำต่าง ๆ ของมนุษย์ส่วนรวมที่ปรากฏเป็นแบบเดียวกัน เป็นมรดกแห่งสังคม ที่สังคมยอมรับรักษาให้เจริญงอกงาม และถ่ายทอดเป็นมรดกสืบไป²

วัฒนธรรม หมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างที่มนุษย์สร้างขึ้น และปรากฏอยู่ในสังคมของมนุษย์ รวมถึงภาษา เครื่องมือ เครื่องใช้ต่าง ๆ ขนบธรรมเนียมประเพณี ระเบียบแบบแผน ค่านิยมชีวิตที่สังคมยอมรับ สถาบันต่าง ๆ มาตรฐานต่าง ๆ แนวความคิด และอุดมคติต่าง ๆ³

¹บรรพต วีระสัย, สังคมวิทยา มนุษย์วิทยา (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2520), หน้า 43.

²สุวรรณ เพชรนิล, วัฒนธรรมและศาสนา (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2520), หน้า 5.

³ดำรง มัชฌมณันท์, "ความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรม" มิตรครู 43 (พฤษภาคม 2508) : 17-18.

วัฒนธรรมมีลักษณะสำคัญ 4 ประการ คือ เป็นมรดกทางสังคม โดยที่สังคมรับ
 ขวังกันมาไม่ขาดสาย มีสิ่งใหม่ที่เพิ่มพูนขึ้น และกลมกลืนกับส่วนเดิมปรากฏเป็นสภาพที่มั่นคง
 ยิ่งขึ้น มีกระบวนการส่งเสริมให้เจริญแพร่หลาย มีการปรับปรุงให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม
 และเหตุการณ์เพื่อความอยู่รอดของตน¹

ถ้าเราได้วิเคราะห์อย่างถี่ถ้วนแล้วจะเห็นได้ว่า กีฬามวยไทยเป็นวัฒนธรรมอย่าง
 หนึ่ง เพราะกีฬามวยไทยเป็นการเล่น การแสดง และเป็นศิลปะการต่อสู้ป้องกันตัวของคน
 ไทย ซึ่งสามารถใช้หมัด ศอก เข่า และเท้าได้ กีฬามวยไทยเป็นพฤติกรรมที่เกิดจากการ
 เรียนรู้เป็นรูปแบบแห่งพฤติกรรมการเรียนรู้ เป็นผลผลิตของพฤติกรรม รวมทั้งทัศนคติ ค่านิยม
 ความเชื่อและความรูทาง ๆ กีฬามวยไทยเป็นสิ่งที่ชาวไทยมีส่วนร่วมเป็นเจ้าของที่ได้
 รับการถ่ายทอดมาจากบรรพบุรุษ และกีฬามวยไทยมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เป็นนิจ การเปลี่ยนแปลง
 ของกีฬามวยไทยมีสิ่งใหม่ ๆ เพิ่มพูนขึ้น และกลมกลืนกับส่วนเดิมปรากฏเป็นสภาพที่
 มั่นคงยิ่งขึ้น เช่น การมีกฎ กติกา ระเบียบวินัยในการแข่งขันชกมวยไทย การมีแบบฝึกหัด
 ที่เป็นหลักการพื้นฐานในการชกมวยไทย เหล่านี้เป็นต้น กีฬามวยไทยมีการส่งเสริมให้
 เจริญแพร่หลาย เช่น จัดให้มีการแสดงการชกมวยไทยในต่างประเทศ เพื่อให้ชาวต่างชาติ
 ได้ชมศิลปะการต่อสู้ของมวยไทย มีการบันทึกภาพยนตร์ เกี่ยวกับกีฬามวยไทยออกฉายในต่าง
 ประเทศ รวมทั้งการเผยแพร่ภาพทางโทรทัศน์ก็เป็นการส่งเสริมให้กีฬามวยไทยเป็นที่นิยม
 แพร่หลายอีกทางหนึ่ง นอกจากนั้น กีฬามวยไทยยังมีการปรับปรุงให้เหมาะสมกับสภาพ-
 แวดล้อมและเหตุการณ์ เช่น การปรับปรุงเปลี่ยนแปลง กฎกติกา ระเบียบข้อบังคับ จาก
 การแข่งขันมวยไทยที่ไม่มีการจำกัดรุ่น ก็แบ่งเป็นรุ่นต่าง ๆ ตามน้ำหนักของนักมวย จาก-
 การไม่สวมนวม ไม่สวมกระชับ มาเป็นการสวมนวมและสวมกระชับ จากการทำร่างกาย
 ตามสบาย มาเป็นการแต่งกายที่ถูกต้องตามกติกา เช่น มีการสวมเสื้อคลุม มีมิงคูล มีกาง
 เก่งสีแดง และนำเงินตามมุมของตนเอง มีการไหว้ครูอย่างมีแบบแผน มีการกำหนดชก

¹ประสิทธิ์ ตาตินิก, "วัฒนธรรมกับมนุษยวิทยา" วารสารวัฒนธรรมไทย 14
 (มีนาคม 2518) : 29-32.

และเวลาการแข่งขันที่แน่นอน รวมทั้งมีการตัดสินแพชนะด้วยคะแนน ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นการเปลี่ยนแปลงปรับปรุงกีฬามวยไทยให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและเหตุการณ์ ลักษณะของกีฬามวยไทยดังที่กล่าวมาแล้วนี้ เป็นลักษณะที่มีความสมบูรณ์ตามลักษณะของวัฒนธรรมทุกประการ ดังนั้น กีฬามวยไทยจึงเป็นวัฒนธรรมอันล้ำค่าของชาติไทยที่ควรแก่การรักษา ทำนุบำรุงและส่งเสริมให้เป็นที่ยอมรับแพร่หลายต่อไป

การศึกษาค้นคว้าเรื่องกีฬามวยไทยจะเปิดโอกาสให้ชาวไทยมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งใหม่ เพื่อปรับปรุงสิ่งเก่าในกีฬามวยไทยให้เจริญก้าวหน้า กำหนดเป้าหมายของกีฬามวยไทยให้แน่นอน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาพัฒนาการกีฬามวยไทย เพื่อทราบข้อเท็จจริงซึ่งเป็นวิธีการอย่างหนึ่งในการทำนุบำรุงรักษาวัฒนธรรมทางด้านกีฬามวยไทย ดังที่ สุวรรณ เพชรนิล ได้กล่าวถึงเหตุผลในการรักษาวัฒนธรรม ว่า

เหตุผลในการรักษาวัฒนธรรม คือ เพื่อความอยู่รอดของประเทศชาติบ้านเมือง เพราะความมั่นคงของวัฒนธรรม คือ ความมั่นคงของประเทศชาติบ้านเมือง ถูแฉกพลาดพลังลงไปก็สามารรถกอบกู้ได้ ถ้ามีวัฒนธรรมที่แข็งแกร่ง หุดถักการปลุกกันวัฒนธรรมมิให้เสื่อมสูญ คือ ประการที่หนึ่ง เปิดโอกาสให้ริเริ่มสิ่งใหม่ เพื่อเสริมสร้างสิ่งเก่าให้งอกงาม ประการที่สอง กำหนดเป้าหมายของสังคมให้แน่นอน เพื่อไปสู่เป้าหมายได้อย่างถูกต้อง ประการที่สาม มีหลักการปฏิบัติไปสู่เป้าหมายนั้นอย่างแน่นอน ประการที่สี่ มีการชักชวนให้ปฏิบัติทั้งทางตรงและทางอ้อม เพื่อเขาถึงมาตรฐานชีวิตที่กำหนดให้¹

ศูนย์วิจัยทรัพยากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹ สุวรรณ เพชรนิล, คู่มือวัฒนธรรมและศาสนา (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2520), หน้า 2.

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อประมวลข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับกีฬามวยไทย
2. เพื่อศึกษาความเป็นมาของกีฬามวยไทย ตั้งแต่สมัยกรุงสุโขทัย ถึงสมัยกรุงรัตนโกสินทร์

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยนี้จะศึกษาพัฒนาการของกีฬามวยไทย ตั้งแต่สมัยกรุงสุโขทัย จนถึงสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ โดยจะศึกษาในด้านจุดประสงค์ของการฝึกหัด ขบวนการและวิธีการฝึกหัด รวมทั้งการจัดดำเนินการแข่งขันกีฬามวยไทย

ประโยชน์ที่รับจากการวิจัย

1. ให้ความกระจ่างเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาและพัฒนาการกีฬามวยไทย ในอดีตจนถึงปัจจุบัน
2. เป็นแนวทางในการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับกีฬามวยไทยให้กว้างขวางและลึกซึ้งต่อไป

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ค้นคว้าและรวบรวมข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องกับกีฬามวยไทย สมัยต่าง ๆ จากตำราที่เกี่ยวข้องกับกีฬามวยไทย วิทยานิพนธ์ เอกสารทางราชการ วารสาร บันทึกระเบียบ คำสั่ง โดยค้นคว้าจากหอสมุดแห่งชาติ และห้องสมุดของสถาบัน กรม กองต่าง ๆ ที่มีข้อมูลเกี่ยวข้องกับกีฬามวยไทย

2. สัมภาษณ์ครู อาจารย์ นักมวย นายสนามมวย และบรรณาธิการ หนังสือพิมพ์ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับเรื่องราวของกีฬามวยไทยทั้งในอดีตและปัจจุบัน
3. ศึกษาข้อมูลที่ได้จากการค้นคว้า บันทึกรวบรวมไว้จากข้อ 1 และข้อ 2
4. สรุปผลการวิจัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย